



Брюксел, 26.1.2016 г.
COM(2016) 36 final

2013/0014 (COD)

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ
съгласно член 294, параграф 6 от Договора за функционирането на Европейския
съюз

относно

позицията на Съвета по приемането на нов регламент относно Агенцията за
железопътен транспорт на Европейския съюз и за отмяна на Регламент (ЕО)
№ 881/2004

(текст от значение за ЕИП)

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

съгласно член 294, параграф 6 от Договора за функционирането на Европейския съюз

относно

позицията на Съвета по приемането на нов регламент относно Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз и за отмяна на Регламент (ЕО) № 881/2004

(текст от значение за ЕИП)

1. ИСТОРИЯ НА ДОСИЕТО

На 30 януари 2013 г. Комисията прие цялостен пакет от шест законодателни предложения за постигане на по-качествени и по-разнообразни железопътни услуги в Европа.

Подобряването на качеството на услугите и ефективността е необходимо, за да стане железопътният транспорт по-привлекателен избор за пътниците и да се насърчи преходът към този вид транспорт. В контекста на ограничения на публичните средства може да се постигне по-добро съотношение качество-цена и дълготрайност.

Пакетът има за цел също така да стимулира нововъведенията в железопътния транспорт на ЕС в отговор на очакванията на потребителите. Това се постига по три отделни и взаимосвързани начина:

- (1) отваряне на националните пазари за пътнически транспорт за конкуренция и въвеждане на задължителните търгове за възлагане на договори за обществени услуги;
- (2) укрепване на независимостта на управителите на инфраструктура, така че те да контролират всички основни функции на железопътната мрежа и гарантиране на общ и равнопоставен достъп до железопътния транспорт;
- (3) укрепване ролята на Агенцията на принципа „обслужване на едно гише“ за издаване на валидни за целия ЕС разрешения за пускане на пазара на возила и сертификати за безопасност на операторите.

Дата на изпращане на предложението на Европейския парламент и на Съвета

(документ COM(2013) 27 final — 2013/0014 (COD):

31 януари 2013 г.

Дата на становището на Европейския икономически и социален комитет:

10 юли 2013 г.

Дата на становището на Комитета на регионите:

8 октомври 2013 г.

Дата на позицията на Европейския парламент на първо четене: 26 февруари 2014 г.

Дата на приемане на позицията на Съвета: 10 декември 2015 г.

2. ЦЕЛ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО НА КОМИСИЯТА

Регламентът относно Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз и за отмяна на Регламент (ЕО) № 881/2004 е едно от шестте законодателни предложения, приети от Комисията на 30 януари 2013 г. в рамките на четвъртия законодателен пакет в областта на железопътния транспорт,

Основната цел на преразглеждането на регламента за създаване на Европейска железопътна агенция (по-долу „Агенцията“)¹ е да бъде укрепена ролята на Агенцията на принципа „обслужване на едно гише“ за издаване на валидни за целия ЕС разрешения за пускане на пазара на возила и сертификати за безопасност на операторите. Преразгледаният регламент ще укрепя също така ролята на Агенцията в надзора на националните правила, ще ѝ даде право да изисква премахване на ненужните правила и да извършва контрол над националните органи по безопасността (НОБ), ще ѝ осигури също по-значима роля на „системен орган“ в Европейската система за управление на железопътното движение (ERTMS) и телематичните приложения.

Комисията предложи също така изменение в учредителния акт на Агенцията, за да бъде той приведен в съответствие със Съвместното изявление и Общия подход на Европейския парламент, Съвета и Комисията относно децентрализираните агенции² (обхващащи структурата на управление, многогодишната работна програма и опростяването на процедурите за персонала).

Поради значителни промени в задачите на Агенцията и вътрешната ѝ организация, Комисията предложи Регламент (ЕО) № 881/2004 да се замени с нов акт.

3. КОМЕНТАРИ ОТНОСНО ПОЗИЦИЯТА НА СЪВЕТА

Позицията, приета на първо четене от Съвета по транспорт на 10 декември 2015 г., подкрепя основните цели на предложението на Комисията за засилване ролята на Агенцията. Същевременно, тя се отклонява в някои аспекти, по-специално в това железопътните предприятия/производителите с дейност само в една държава членка да могат да избират органа, до който подават заявление за издаване на сертификат за безопасност и разрешение за возило — т.е. до Агенцията или до НОБ.

Освен това позицията на Съвета:

- определя подробни разпоредби за функционирането на работната група на Агенцията.
В нея се посочва по-специално процедура за приемане на правила за прозрачност, които да се прилагат в този контекст;

¹ Регламент (ЕО) № 881/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2005 г.

² Съвместно изявление и общ подход на Европейския парламент, Съвета и Комисията относно децентрализираните агенции, подписано на 19 юли 2012 г.

- предоставя на Агенцията инструментите, които са ѝ необходими, за да работи на принципа „обслужване на едно гише“ посредством информационна и комуникационна система.

Чрез този инструмент Агенцията и националните органи по безопасност ще бъдат постоянно информирани за всички заявления за разрешения/сертификати за безопасност, за етапа на процедурата и нейния резултат.

- изяснява ролята на Агенцията в постепенното намаляване на националните правила.

В текста се предвижда преглед на националните мерки от гледна точка на безопасността на железопътния транспорт и оперативната съвместимост, както и съвместимостта с правилата за защита на конкуренцията, за постигане на постепенно намаляване на националните правила. На ниво ЕС е особено важно наличието на становища, основани на независими и неутрални експертни познания. В този смисъл текстът очертава ролята на Агенцията в представянето на подобни становища.

- изброява допълнителни задачи на Агенцията, свързани с контрола над НОБ и нотифицираните органи;

Агенцията ще контролира работата и вземането на решения от страна на тези органи с оглед на постигането на по-голяма хармонизация на равнище ЕС.

- уточнява функционирането на Апелативния съвет.

По-специално, текстът определя подробни правила относно функционирането на Апелативния съвет, включително правила относно независимостта на неговите членове от страните, участващи в производство по обжалване или арбитраж; относно предотвратяването и управлението на конфликти на интереси на служители на Агенцията на всички равнища и относно включването на 3-месечен срок за процедурата за обжалване, за да се гарантира, че случаите на обжалване не създават пречки или закъснения.

- определя условията за приемане на акт за изпълнение относно таксите, дължими на Агенцията.

Текстът посочва, че таксите се определят по прозрачен, справедлив и единен начин и не застрашават конкурентоспособността на европейския железопътен сектор.

Комисията изразява съжаление, че в сравнение с представеното първоначално предложение, позицията на Съвета се отклонява от някои ключови разпоредби, договорени в рамките на Общия подход относно децентрализираните агенции на ЕС, от Европейския парламент, Съвета и Комисията през 2012 г. Това се отнася по-специално за:

- назначаването на двама представители на Комисията в Управителния съвет вместо четири;
- правомощието да предлага освобождаване на изпълнителния директор се предоставя на една трета от членовете на управителния съвет, докато съгласно Общия подход процедурата по освобождаване от длъжност на изпълнителния директор следва да е еднаква с тази по назначаване;

- Комисията също така подчертава, че назначаването на наблюдател измежду членовете на управителния съвет, който да следи процедурата на Комисията по подбор на изпълнителен директор, не следва да води до дублиране на ролята в процедурите по подбор и назначаване.

4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Комисията е на мнение, че преразглеждането на Регламента за Агенцията е от решаващо значение за постигането на поставената цел — въвеждане на опростена и единна рамка за железопътния отрасъл.

Ето защо, в дух на конструктивност, Комисията приема позицията, приета от Съвета, което дава възможност на Европейския парламент да приеме окончателния текст на второ четене, заедно с останалите пет предложения от четвъртия пакет в областта на железопътния транспорт. Комисията е на мнение, че едновременното приемане на предложенията по т.нар. техническо и пазарно направление ще донесе максимални ползи в областта на качеството на услугите, ефективността и конкурентоспособността на железопътния сектор.